

DOBROGEA JUNĂ

Director-Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

Inscris in registrul publicatiunilor periodice si Tribunalului Constanta sub Nr. 3 din 7 Mai 1928

Redactia si Administratia: COTANTZA str. Siretului Vechi Nr. 27
Abonamentul de supliment cultural: un an 500 lei, 6 luni 300
preluare Abonament si instructii la 2.0.31—Revista si insertii dupa tarif
Telefon Nr. 1247

14 Noiembrie 1878

de Ioan MICU

Sarbatorem anul acesta doua momente importante din istoria relatiilor noastre teritoriale, insumate in unitatea admirabila de azi, Dobrogea. Cu donăzeci si cinci de ani in urma, sudul Dobrogei venea sa se alpeasca pentru prima oara pe care azi li stapanim de saizeci de ani.

Monumentul alipirii Dobrogei noui

Ridicat din initiativa „Dobrogei Juna”, in satul Ceiglac, jud. Durostor.

O privire inapoi, de pe piscul acestui numar frumos de ani, se opreste asupra unei date, aceeași cu anii din sufletul acestor randuri. 1878.

Cu ocazia tratatului de la Berlin, dupa acel razboi, care, pentru noi, a insemnat realizarea independentei, Rusii au cerut cu insistenta, vizand sprijinul dat, retrocedarea celor trei județe din sudul Basarabiei, parte integranta — până in acel an — din pamantul românesc de sub conducerea Domniei Carol.

Pentru aceste județe, ni se ceda Dobrogea. Fară sa mai căutăm o explicatie a ingratiitudinii ruse, punem sub semnul intrebării, dacă renunțarea siila sau aceea de buna voe a adus un folos mai mare cauzelor noastre.

In adevar. După unii, atitudinea protestatoare, dela congresul din Berlin, a lui Ion Brătianu, — care a susținut drepturile istorice, in Basarabia, ale noastre și a precizat lipsa de justete a Rusiei legate prin convenție sa ne respecte integritatea, — a fost aceea care a atras după sine și ceda ea numai a unei părți din Dobrogea, deși membrii congresului berlinez ar fi fost dispuși, chiar de atunci, să ne acorde Dobrogea până la linia Varna-Ruscuc, pe lângă despăgubii de razboi. Bismark însuși in

demna pe reprezentanții noștri — Brătianu și Kogălniceanu — să primească aceste condițiuni din urma. Domnișorul Carol și Kogălniceanu inclinau spre aceeași formula. Brătianu însă și, cu el, parlamentul țării, erau de părere că nu trebuie cedat nimic din ceea ce stăpâneam.

Privită prin spiritul unui patriotism justificat, pe care astăzi, ca și atunci, trebuie să i avem adânc săpat in inimă, părerea lui Ion Brătianu îneca dreptul drept, urmat de națiunile care nu consimț să li se rupă din teritoriu, chiar dacă li s'ar oferi compensații.

Ion Brătianu nu era împotriva realității Dobrogei, dar nu era nici pentru câștigarea ei in schimbul unei părți din teritoriu. Intr-o conferință susținută de Ion I. C. Brătianu la Ateneul Român, in 1897, se spunea că „România n'a voit să primească Dobrogea dela Rusia drept compensație, ci dela Congres, ca o restabilire a unei străvechi stăpâniri și drept consacrate a unui interes european la gurile Dunării”. Cât d spre Basarabia,

fano, dorința unei anexări a teritoriului, care avea să ne fie cedat nouă, rezervându-și

Monumentul alipirii Dobrogei vechi Tulcea

facultatea de a-i schimba cu acea parte din Basarabia, luată prin tratatul din 1856. Deci, retrocedarea celor trei județe basarabene.

Țara și guvernul nostru protestase contra modului rusec de procedare, arătând că, in urma acestor ultime măsuri, nu Turcia, ca învinșă, era supusă unui regim aspru de achitare a cheltuielilor de razboi, ci România, ca învingătoare. Pentru a căta oară ne vedeam la discreția unor puteri lipsite de luțelegere? Când diplomații noștri reclamasera să ne fie revindicate gurile Dunării, înstrăinate de Turci, prin tratatele dela București și Adrianopol, cu totul ilegal, ele ne au fost date, prin pacea din 1856, ca din nou să ne fie luate, protocoale, nici după un an. Toate protestările, in răspund de doi ani, n'au dus la nici un rezultat favorabil. Când apoi, aături de Rusia victorioasă numai datorită sprijinului și vitejiei române, căpătaseră convingerea că, in sfârșit, vom dobândi ceea ce firește și echitabil ni se cuvenea, din nou nedreptatea ne-a urmărit. Am lucrat un razboi din care ne am ales cu un schimb, dar și cu o constatare: Rusii nu ne puteau fi prieteni sinceri.

Un fapt trebuie precizat: Dobrogea nu venea ca o compensație, ci ca o despăgubire, așa cum preciza tratatul său, prințul Anton de Hohenzollern printr-o scrisoare, Domnișorul Carol. „Terito-

celăși orator susținea că România „a vrut să se constite că o ceda cu protestare numai inaintea forței și a hotărârii puterilor”. (cf. *România și chestia Orientului*; Buc., 1897).

Prin urmare, nu ostilitate față de un teritoriu, care se reînforca alături de ceea ce era românesc, ci adâncă nemulțumire pentru jocul de schimb al unei părți din teritoriu care, dealtfel amândouă, aveau să fie, cum era și echitabil, ale noastre. Nu putea privita cu ostilitate Dobrogea când domni de ai noștri li-au fost stăpânitori „peste țara Dunărea, până la marea cea mare”, cum spune un hrisov bătrân a lui Mircea.

Rusia negase, la San Ste-

Acum 60 de ani

Domnișorul Carol a dat, in ziua intrării armatelor române in Dobrogea, următoarea proclamație către locuitorii acestei provincii.

„Merile Puterilor europene, prin trairii dela Berlin, au scut țara voastră ca România.

Noi ne lămurim in hotărârile voastre, trere de Europa, ca cerșitori, dar o știți și voi, mult sânga românesc s'a vărsat pentru desrobirea popoarelor din dreapta Dunării.

Locuitorilor de orice nașionitate și religioasă, Dobrogea, vechea posesiune a lui Mircea cel Bătrân și a lui Ștefan cel Mare, de astăzi face parte din România.

Voi, deaceia, alături de un stat, unde nu voința arbitrară, ci numai legea deștălată și înțelepciunea de nașione hotărâre și oțărmeșle cele mai sante și mai scumpe basari ale omenirii.

Viața, onoarea și proprietatea voastră sunt sub scutul unui conștientății, pe care ce-o răvâșesc multe nașionuri străine.

Religiunea voastră, familia voastră, tot li apărește deopotrivă ca și ale creștinilor.

Atacările religioase și ale lumii vor li pentru voi încredințate apărării marelui și judecătorilor aleși din nașion și legea voastră.

Și creștinii și musulmanii primiți, dar, cu încredere autoritățile române: ele vor cu acuma înșercinarea de a pune capăt durerilor înșercinării prin care ați trecut, de a vindeca rănilile răboiului, de a apăra persoana și libertățile voastre legitime; in sfârșit, de a vă dezvoltă bona viare morală și materială.

Armata română, care intră in Dobrogea, nu are altă chemare, decât de a menține ordinea și model de disciplină, de a ocroti pașnica voastră viașire.

Selutați, dar, cu iubire drapelul român, care va li pentru voi drapelul libertății, dreptății și al păcii.

In cerșind provincia voastră, pe cale constituțională va primi o organizație definitivă, care șine acuma de treburile și de muncirile voastre, care va apăra pe temelii statornice pozițiunea voastră constituțională. Fără aștept, autoritățile române au cu înțin înșercinarea de a cerceta și îndestala treburile voastre, de a îngrijii de bucur voastră trair, de a face a febi țara la care cel scuit de acum este lipsit și scorta voastră. Cu înținția Jovădă a părtășiei voastre îngrijiri pentru voi, a dorinței noastre de a apăra grăștile voastre, noi deslincăm dișina de orice nețără pentru anul 1879.

De la 1 Ianuarie 1880 sa va li înlocuită printr-o dare bănească mai dreaptă și mai ușoară pentru agricultorii. „Embalsic” (impozit pe capitala imobiliar din orașe și sate); „Iemential” (impozit de 3 la sate asupra lucrării agricultorilor și meșterșugărilor); impozitul asupra chiriei cămășimilor, cămășimilor, bășcăliilor, hanșurilor, toate acestea ce vor prelata de la 1 Ianuarie 1879 într-o dare bănească, mai ușoară și mai dreaptă; iar „Bedeli” (impozit pentru scolare de armată), darea înșercinării (taxa de 2 jum. ja sate) pentru vânzarea vitelor și taxa pe mori, se deslincăză ca totale.

Și, dar, chemând binecuvântarea celui a tot Paternic, in nașion și cu învoirea Europei, noi luăm azi in stăpânire provincia „Dobrogea”, care devine și este țară română, și, transmiciându-vă domneșca noastră salutare, vă urăm ce aceeași zi să devie pentru această parte a României, începutul unui viitor de pace și înșercinării. începutul bunului trair și al înșercinării totre lii aceluiași țării”.

CAROL

Primul guvernator al Dobrogei

Coincidența face ca in anul in care se implinesc șase decenii de la intrarea Dobrogei sub sceptrul Regilor României, sa se implinescă și treizeci de ani de la moartea lui REMUS OPREANU, primul demitar român care a vent in fruntea administrației românești, ca guvernator al Dobrogei întregi de la gurile Dunării, până la marginea Silistrei.

Folosim prilejul spre a cinsti memoria celui care acle istorice clipe s'a achitate stăt de strălucit de delicat și greaua lui misiune, inaugurând galeria marilor figuri din istoria românească a Dobrogei.

SCIPIO VULCAN la Municipiu

de N. Sever Cărpinișeanu.

Dispariția regimului politic a fost de mare pagubă pentru presă — cel puțin pe anumite laturi.

Această dispariție i a luat, de exemplu, un criteriu — la îndemână oricui — în trebuintă până la decădere. Când era vorba de apreciat, dacă un dregător este „the right man in the right place”, acel al clubului și coteriei: „buni ai noștri; răi ai voștri”.

În noul regim, justificarea comentariului pe marginea unui fapt sau în sarcina unui om public, e mai greu — cauză poate, a anemiei actuale a difirambicilor în presă — cere mai multă judecată, mai multă obiectivitate, și voi zice, mai mult talent.

Dorind să închin d-lui Scipio Vulcan un articol cu ocaziunea așezării sale în calitatea de primar ajutor al Municipiului nostru, m'am izbit de greutatea unei atare justificări.

Nu pot invoca în favoarea mea — și a d-sale — vechiul criteriu al clubului, chiar dacă n'ar fi fost perimat, cum n'aș putea invoca prietenia, chiar dacă ar exista, întrucât ea ar dovedi tocmai o lipsă de criteriu. Atunci?

Reșus în obiectiv, forțat sunt să fac profesie serioasă de gazetar.

Ași putea judeca chemearea de edil a d-lui Scipio Vulcan prin metoda comparației cu trecutul, cu trecutul edililor ai Constanței; cu trecutele gesturi și misiuni ale edililor ce s'au perindat pe aci. Metoda ar fi însă condamnabilă, pentru că ar duce la stabilirea unei valori cu totul relative și precare pentru Scipio Vulcan. Printre buruienii scailor poate fi rege.

Ași mai putea recurge la metoda simultaneității — cu beneficiul comparației calității edililor din alte orașe; sau să utilizez pe aceea legată de aspirațiile comunității noastre cetățenești prin misiunea publică ce și a asumat-o Scipio Vulcan. Înălțurate trebuiesc și acestea, pentru că sau avem puține informații, în cazul întâi, sau în cazul al doilea comparăm posibilitatea minimă, mai ales în locul secund pe care îl are — a unui om cu o idealitate, cu o dorință colectivă, ceace ne ar împinge la false concluzii.

Nu ne rămâne deci, decât să înălțurăm pragmaticul precizat cu un mijloc mai valabil, putînd să ne ducă, dela o judecată compatibilă cu calitățile omului, la aceia a revărsării efectului lor, asupra funcțiunii și locului: metoda psihologică, așa îi spus metoda psihotehnică, dacă termenul n'ar fi prea pedant și dacă viața noastră publică ar fi adoptat până

în prezent, măcar un singur criteriu de clasificare, pentru diversele sale manifestări.

O observație mai îndelungată privind viața publică și particulară a d-lui Scipio

Vulcan mă autoriză să trec, drept calități indiscutabile, în beneficiul psihogramei sale (sub fostul regim: acțiiv politic) următoarele însușiri:

- a). Este un om corect;
- b). este un om capabil;
- c). este o minte cuprinzătoare și un larg văzător;
- d). este om de acțiune și îndrăzneț — și drept corolar — este un caracter.

Es'e un om corect, pentru că s'a născut și a moștenit un patrimoniu de indiscutabilă corectitudine. Privind viața sa, nu i s'a putut aduce niciodată, nici direct nici indirect, nici pentru acțiuni publice nici pentru cele private, civice sau profesionale, nici chiar de către dușmanii, vre-o invinuire cât de mică, cât de alestorie.

Este un om capabil, pentru că cu mijloace modeste materiale și fără plus, valuta atît de operantă pentru el, a pozițiunii sociale consacrate, s'a putut fixa printre primii generației sale: printre așii unei profesii prin excelență intelectuală. Cine vorbește de Vulcan civilistul, vorbește cu respect și admirație.

Dacă ar fi să cadă în sarcina cuiva misiunea de a selecționa, în orașul nostru, din fiecare profesie, pe acei tipici reprezentanți fruntași, ce slujesc și califică progresul, printre puținii, cari ar intra în număr, Scipio Vulcan ar fi așezat în loc de onoare.

Este o minte cuprinzătoare și un larg văzător, pentru că este în primul loc un estetic. Estetul este un tip al orientărilor largi: un tip al îmbinării aspirației cu realul. Scipio Vulcan în această privință are o construcție sufletească inedită: are o circumscrisă viziune a perfectiunii: niciodată prea adânc în perspectivă, dar niciodată fără idealitate. Iubeste plastica precum și muzica.

(continuare în pag. 3 a)

Înaltări la Curtea de Apel

D. Regula Vălenescu, prim-procurator la s. l. a Curții de apel Constanța, a fost numit procurator la s. l. a Tribunalului Curții de apel și județii în local d-lui Strămoșeni demisionat.

D. Traian Lăzărescu, președintele secției criminale a Curții de apel Constanța a fost înaltat prim-procurator la s. l. a secției Curții în local d-lui Regele Vălenescu, trecut în alt post.

D. Cicerone Răzescu, consilier delegat prin general la Curtea de apel Constanța, a fost înaltat președinte la secția criminală a Tribunalului Curții în local d-lui Traian Lăzărescu înaltat.

D. Ștefan P. Martinescu, consilier la Curtea de apel Constanța, a fost delegat să îndeplinească funcțiunile de procuror general pe lângă aceeași Curte, în local d-lui Cicerone Răzescu înaltat.

D. Nicolae Antonidă, procuror de secție la Curtea de apel Constanța, a fost numit consilier la aceeași Curte, în local d-lui Ștefan P. Martinescu, delegat procuror general.

D. Ioan G. Cătan, președintele secției II a Tribunalului Dăndovița, a fost înaltat procuror de secție la Curtea de apel Constanța în local d-lui Nicolae Antonidă, trecut în alt post.

Înregistrînd cu deosebire satisfacțiunile și aceste înaltări, care vin să întărească convingerea, ce tot mai mult prinde teren, că nito-criterii prezidențiali există în departamentul numit numai, până acum, al Dreptului — nu putem să nu exprimăm nădejdea că d-l. ministrul înaintea va și să facă până în sfârșit justiție completă în vînduritele vredniciei și nedreptății magistraturii dobrogeane.

Funcționarii fiscali repartizați la Tribunalul Marea

Pe ziua de 15 Noembrie c. pe baza deciziei Ministerului de finanțe, au fost repartizați următorii funcționari fiscali pe lângă Rezidența Regală a Tribunalului nostru: Ștefan Tufalana, inspector general de finanțe delegat.

Circ. de inspecție VIII Căltărași, (județii Iașomîi și Dorostol) Traian Nestorescu, inspector regional delegat.

Circ. de insp. IX Constanța, (județ Constanța și Galiac), Ștefan Teșineanu, inspector regional.

Athanasie Patrescu, inspector regional cl. II-a dela circ. de insp. VI Constanța, șef al secției I: Iordăchioaia Arghel, șef de secție cl. I-a delegat și de serviciu dela ad-jis de consiliere Constanța, pentru contribuții directe, timbre, succesiuni și cifra de afaceri, spectacole și automobile, cărțile și ridicat delegația de șef de serviciu pe secția de taxe; Bală Nestor, șef de serviciu cl. III-a dela ad-jis de consiliere indirecte sect. IV Verde, pentru taxe de consumație.

Dela tribunalul militar

Tribunalul militar din localitate a judecat și condamnat pe următorii: Husein Caprolan din regimentul 63 infanterie în su an închisoare pentru dezertere; Stanca Marinol, din comuna Armătia (Caliacra) a fost amendat cu 500 lei pentru port ilegal de armă; Iie Oseaș din comuna Florica (Caliacra) a fost amendat cu 1000 lei pentru vîlmări corporale; Ștefan Iordanol din com. Florica (Caliacra) a fost amendat cu 500 pentru lovire.

Același tribunal a arhivat de orice penalitate soldatul Chis Alexandru din regimentul 40 infanterie, care fusese dat în judecată pentru desupușare la încorporare.

14 Noembrie 1878

(continuare din pag. 1 a)

riile de dincolo de Dunăre — scria Domnitorul — nu se sunt date ca o compensație pentru Basarabia, ci le luam ca despăgubire de război și pentru că Europa ni le-a dat din inițiativa ei. (Citat din Dobrogea de Romulus Șeșănu, ed. Universul, buc., 1928, p. 183).

Domnitorul Carol își da seama că teritoriile alipite sunt de „un mare viitor”. „Spur — epunea el în aceeași scrisoare — că peste câțiva ani să le aduc într-o stare înfloritoare”. Și astfel a și fost.

În ziua de 14 Noembrie 1878, Domnitorul Carol pune pictorul pe un pământ ce redevenea românesc. „Voi nu intrați — le vorbea soldaților prin înaltul său ordin de zi — în Dobrogea, ca cuceritori, ci intrați ca amici, ca frați ai unor locuitori care de astăzi sunt concetățenii noștri.

Iată o măturie de dragoste pentru Dobrogea și locuitorii ei. O măturie și o înțelegere adîncă. În anul realipirii, Dobrogea era un ținut aproape pustiu, sărăcăcios, blîntuit de malarie-As-tazi, printr'o continuă schimbare la față, Dobrogea e neasemuită celei de ieri. Cu fiecare an, urmînd calea reînvierii sale, prin vecinătatea mării, punte de legătură și progres, pămîntul dobrogean devine tot mai mult un mare conducător de viață și atitudine. Dela pastoral s'a trecut la agricol și maritim, dela orientalism la modernitate. Dobrogea e străbatută, în cruce, de căi ferate, își are satele și orașele străns legate prin șosele, o minunată autostradă, superioară chiar căilor automobiliste italiene, o va alipi și mai mai mult de restul țării. Litoralul, ca o reînflorire a cetăților pontice, e presărat cu porturi, culminînd în Constanța. Să nu ne gândim de cât la dezvoltarea zi de zi a acestui oraș. Înainte de alipire era un orașel prăpadit, pe care nici prin hărți numai puneau geografil, iar navigatorii îl uit-seră.

Au trecut șalzeci de ani de când Domnitorul Carol, în uralele populației dobrogeane, saturate de stăpîniri străine, a calcat întâi pe pămîntul străbun al Daciei Pontice. Au trecut tot atîți ani de când trupele noastre sub fîlărea stindardului român în cântece naționale, intrau, binecuvîntate de înțăiul episcop al Dobrogei, Meli sedec, în provincia realipita.

Anul 1913, prin tratatul dela București, următor războiului balcanic, aducea patriei-mame, alături de Dobrogei și cele două județe din sud; Dorostorul și Caliaca. Dobrogea întregită e într'a-

devăr jară de mînuiri, cum a numit-o cineva, fiindcă — pretutindeni — mîna românească a schimbat fața pămîntului dintre Dunăre și Marea.

IOAN MICU

MIȘCARE în magistratura dobrogeană

D. Alexandru I. Florescu, ajutor de judecător la judecătoria Vii București, se înaltă la judecătoria provizorie la judecătoria Mixtă Hîrșova, jud. Constanța, în local d-lui St. Berghiele trecut în alt post.

D. Gh. I. Cristea, ajutor de judecător la judecătoria Război de Vede, jud. Tulcea, se înaltă la judecătoria provizorie la judecătoria rurală Cogălnic jud. Constanța în local d-lui D. G. Niculescu înaltat.

D. Simion Iliescu, licențiat în drept se numește ajutor de judecător la jud. Mîcia, județul Tulcea în local d-lui Nicolae Cioculescu înaltat.

D. Virgil D. Opreșcu, licențiat în drept se numește ajutor de judecător la judecătoria Hîrșova, jud. Constanța în local d-lui Iancu N. Georgescu înaltat.

D. Ioan St. Negulescu, ajutor judec. la jud. mixt Medgidia, jud. Constanța se înaltă la judecătoria provizorie la jud. mixt Călugăreni Mari jud. Soroca în local d-lui Mihail Tipală permisat.

D. Gheorghe Gh. Franc substituit de procuror la trib. Tulcea se înaltă la procuror provizorie la trib. Balș, în local d-lui Boris Berov permisat.

D. Ioan P. Gavril ajutor de judec. la jud. Mixt Isaccoa, jud. Tulcea, se înaltă la judecătoria provizorie la jud. Mixt Mangalia jud. Constanța, în local d-lui Constantin P. Iorga trecut în alt post.

D. Iancu N. Georgescu, ajutor de judec. la jud. mixt Hîrșova jud. Constanța, se înaltă la judecătoria provizorie la jud. rurală Drăgănești jud. Vlașca, în local d-lui G. Măciulescu numit în alt post.

D. Gheorghe P. Botoșeanu, licențiat în drept se numește ajutor de judec. la jud. mixt Medgidia jud. Constanța în local d-lui Ioan St. Negulescu înaltat.

Tablouri false

S'a dat ordonanță definitivă de trimetere la judecătoria împotriva lui D. Vilovici, pictor, care în vara aceleia an a făcut o expoziție de tablouri falsificate.

Printre acestea pictorul Victor Dac din București a recunoscut anul trecut tablourile sale. Cercetînd însă mai bine tablourile constatînd că sate erau falsificate.

Antei sînd lucrările d Victor Dan s'a adresat parchetei cerînd darea în judecată a proprietarilor expoziției.

Hoț de cal prins

Organele jandarmerești din cartierul Așudolchior, au prins pe venitul hoț Ibrahim Arif din acel cartier.

În ultimul timp, Arif era urmărit pentru furtul a 2 cai săvîrșit acum două săptămîni la G. Anco din com. Ciocorova (Tulcea).

CUVINTE REGALE

Prin culturalizarea satelor. Eu văd răspândirea căr-
pi, răspândirea a tot ceea ce este frumos; dar văd și
ridicarea păturii țărănești la un trai mai bun, la o mai
bună pricepere a nevoilor și datorilor fiecăruia.

Și apăs asupra acestui cuvânt, a „datoriilor” fie-
căruia, pentru că în concepția Mea fiecare cetățean for-
mează o celulă vie a Statului și această celulă trebuie
să zvrănească cu același suflet și aceeași inimă, pentru
același ideal și același bine.

Vizita M. Sale Regelui Carol II la Londra Programul Vizitei

Vizita Sa Regala Carol II în
onoarea M. M. L. I. Regelui și
Reginei Angliei, la care vor
participa membrii Familiei Regale și
primul ministru.

Ora 22,30: Recepția la
Buckingham-Palace în onoarea
M. S. Regelui Carol II și Reginei
Angliei și a Marele Voivod Mihai.

16 Noembrie.
M. S. Regala Carol și Marele
Voivod vor vizita unitățile mili-
tare, seriene și motorizate la O-
diham-Aldershot, unde vor lua
și prânzul.

Ora 20,30: Marea dină de ga-
la dat de Foreign Office.
18 Noembrie.

Ora 11: M. S. Regala și Marele
Voivod Mihai părăsesc Lon-
dra cu același ceremonial.

DOINA

Țucătorului la Loterie
Foate verde de malară,
Nu e colț, nu-i colitară.
Să nu dai de o colectură.
Toate impoșonate,
Ca reslame întortochiate
Colorate,
Lamine...
Și iar verde buznioc,
Țoate zic că-z cu noroc
Ca să te ncurce la joc.
Verde, verde de lipon,
Dar norocul e toptan
Numai la **BOGOSIAN!**
Joci la el nu pierzi un ban,
Că iei miu ca la harman,
De-ajungi mare barosan,
Milionar cosgeaman
Și boter d'al cu firman.
Și iar verde și un ciorchine,
Asoulați-mă pe mina,
Dacă vrei să-ajungeți bine,
Căci povașa mea e dreaptă:
Milioanele vășteaptă.
Numai la **BOGOSIAN!**
Sigur de trei ori pe an
Ba de-o fi cu voce bună,
Vă dă unul chiar pe lână!
Căci norocul e năzdrăvan
Numai la **BOGOSIAN!**
BERECHEȚ
Marea Colectură MERCUR
Sediul str. Carol 49, vis a vis
de Poșta

Informațiuni D. Scipio Vulcan la primărie

(continua din pag. 1-8)

M. S. Regala a sancționat de-
retului prin care se înființează
pe lângă eparchie Dobrogei postal-
de arhiepiscop vicar, cu numele
Stilteanu.

Arhiepiscopul Gerdn Galactin dela
eparchie Râmnicului Neului Severin
a fost transferat în pustiul nou
înființat.

Ca un corolar al cer-
cetărilor întreprinse în
jurul marilor fraude dez-
coverite cu exproprierea
in Basarabia, de
pe timpul ministeriatului
d-lui Vasile P. Sasu
în cursă—după cum ne
astigărilor oficioasă „Ro-
mânia” — investigațiunile
se vor întinde asupra
colonizațiilor din Cadril-
tator și — putem adăoga
noi — și asupra comasă-
rilor și alor operațiuni
asimilare din județul Con-
stanța.

Surprize neplăcute
pentru mulți vechi cort-
teji nu sunt excluse.

M. S. Regala a semnat decreturi
prin care d. contra amiral Petre
Bîrbașoanu a fost înălțat la
la gradul de vice-amiral pe
ziua de 6 Noembrie.

Pronunțarea în proce-
sul pentru taxa petro-
liere între primăria Mu-
nicipiului Constanța și so-
cietățile petroliere s'a
amânat din nou pentru
ziua de 2 Decembrie.

În adunarea generală a socie-
tății de geografie care a avut
loc în zilele trecute la București,
d. profesor P. Nicolae, dela poli-
tehnica din Timișoara, a expus
un plan pentru construirea unui
canal navigabil care să lege Del-
darea la Cernavodă cu Marea
Neagră și a unui sistem hidr-
electric. Lucrarea ar urma să
coste circa 14 miliarde lei, jum-
ătate din bugetul țării pe un an.

Bri Dumitrea 13 Noembrie
1938, și în care se impuneau
250 de ani, de când Șerban
Vodă Cantacuzino făcea dar
memorial românesc, Biblia —
M. S. Regala Carol II, a dă-
rui țării același Carte a
Cărților, prin muncă preoților
vrednici de toată lauda: Gola
Odolescu și Ilie Radu.

D. Dr. veterinar Vasile
Dandă, medic al circumscripției
Babadag a fost suspendat pe timp
de trei luni pentru abateri în
serviciul în localitatea fiind
numit D. dr. veterinar Popescu

Portalul Cernavodă urmează
a fi depozitat central pentru de-
pozitarea mașinilor și materiale-
lor ce se vor aduce din germa-
nia în vederea construirii siloz-
urilor ce se proiectează.
În acest scop au fost desemnați
în localitatea d-nii ingineri King
Sohstenberg reprezentanții firma-
lor SUKA și HIAG din Man-
chen și Bramschway, însoțiți de
D. ing. Barlaea din S. A.

Polite protestate

Albert Alalul 1400 și 3000 lei,
V. Gracșanu 600 lei, I. Diama-
dopol 6000 lei, C. Idrănu 500
lei, Ghenciu Nicol 8950 lei, Ion
Pasca 1000 lei, Ion Jaga 1200
lei, D. Vasiliu 2000 lei, I. Gh.
Papișanu 5349 lei, I. Ivanșic Bo-
lăngiu 1939 lei, S. Kramanghiu
800 lei, I. Ionescu 2000 lei, Fel-
cia Străjănuș 4000 lei, T. Ter-
povici 2375 lei, Marica Chirilă
5000 lei, N. Drăgulescu 10000
lei, H. Axanșiu 6000 lei (tată),
Dina C. Hristo 1500 lei, D. Gri-
goreșcu 5354 lei, V. Șarban 4000
lei și 4000 lei, Gh. Dionise și
Alexandru Cosma 5000 lei.

ca și celelalte forme ale fru-
mosului, dar dintre toate,
sufletul lui e alea, a optat,
pentru formele estetice ale
revelului, ale realizabilului —
fotografia, biblotezia, a-
curateța tehnică. Căia în-
tinsă legătură nu au acestea
cu chemarea unui edii.
Este un romantic al prag-
matii mării, al tehnicii. Un
om al vizunilor concrete.
Cuprinderea minții sale
însă rezolvă și din altă or-
dine. Cine l-a auzit pe Sci-
pio Vulcan la bară și l-a
urmărit finele interpretării
ce și ineditul judicios al ar-
gumentelor; cine i-a admirat
categorical afirmărilor —
rezultul ai unei conștiințe
luminate — acela îl cunoaște
fie și intuitiv, valoarea.
Mai presus însă de orice
Scipio Vulcan este un ca-
racter.
Este un caracter, pentru că
pornind din cloaca politicii,
care, mai ales în provincie,
a înșosii alătura valori și a
năruți alătura speranțe, a
ești cu un patrimoniu moral
sporii.
Este un caracter, pentru că
în această politică, n'a putut
face carieră: a s'fruntat a-
bilitatea, păstrându-și virtutea;
a optat pentru independență
înălțurând subordonarea cu
promisiunea belșugului impu-
r; n'n ținut, niciodată, să
apară altul și nici odală
mai mult decât e — nu e
prin urmare debitor de
magogiei, n'a acordat sefi-
or politicii, lacrederea sa —

era total să nu nădă învoarea
lor.
S'a făcut, în unele cer-
cări, caz de „devotamentul”
politic al lui Scipio Vulcan.
Dece nu s'a făcut și de
acela al independenței sale?
A fi devotat unui potentat
om politic înseamnă mai
puțin din punct de vedere
al probității sufletești, decât
a fi independent. Devotă-
nea către cel puternic, rar
nu e suspectă; rar nu în-
semnează abdicare; rar nu
înseamnă perfidie. Indep-
endența însă în această
împrejurare, dobândește, pen-
tru caracter, proporție u-
nică.
Scipio Vulcan a fost și a
rămas dărz. Educația a
perfectat anecdotice influențe
din Dind.
Trebuie oare, și se poate
găsi, mai multă garanție
pentru apărarea intereselor
obștești, la locul pe care îl
ocupă? Mai multă cheazăie
câ-l va îndeplini cu com-
petență și onoare?
Verbind despre Scipio
Vulcan, de calitățile sale, cu
revărsarea lor asupra func-
țiunii de edii, am sentimentul
unei depline obiectivități.
Este — și mai ales în
împrejurările de azi — omul
potrivit, la locul potrivit.
Și dacă totuși vre-o ne-
petrivire subsistă, atunci de-
sigur, este în paguba sa și
spre beneficiul municipalității
noastre.
N. S. CĂRPINIȘANU

Solemnitatea de la Curtea de Apel

Instalarea d-lor Tr. LAZĂRESCU ca preșe-
dinte al Curții, Cicerone RUSESCU ca pre-
ședinte al Curții Criminale, a d-lui Ștefan
MARTINESCU, procuror general și consilier
N. ANTONIADE.

Vineri dimineața s'a desfășurat
la Curtea de Apel, solemnitatea
instalării d-lui Traian Lăzărescu,
noul președinte al acestei faurite
instanțe.
În același timp au fost instalați
și d-nii Cicerone Ruseșcu, fost
procuror general, în caual de
președinte al Curții criminale, a
d-lui Ștefan Martinescu, ca pro-
curor general și d-l consilier
Nicolae Antoniaș.
Erau de față în această solem-
nitate toți d-nii magistrați de la
toate instanțele judecătorești loca-
le, membrii baroului avocaților în
frunte cu dl. decan Theodorescu-
Valahie precum și funcționarii ju-
decătorești.
Formându-se curtea, d-l prim-
grafier Cazacu a dat citire de-
cretului regal, prin care d. Traian
Lăzărescu, președintele Curții cri-
minale, a fost avansat și numit
președinte al Curții de apel.
D-nii consilieri D. Soicescu și
Paltrașcu introduc pe noul pre-
ședinte, care depune jurământul
judecătorești.
D-l Consilier în speță în nu-
mele curții și d-l procuror gene-
ral Martinescu, la numele par-
chetaului general au luat cuvântul
începutând pe noul deștinat și în-
când alogiile însoțirilor sale ca om
și ca magistrat.
D. I. Theodorescu-Valaha, de-
canul baroului avocaților din Con-

stanța, exprimă satisfacția cu care
corpal pe care-l reprezintă, vede
venind în fruntea celei mai faurite
instanțe judecătorești din Dobro-
gea, pe un fiu al acestei provincii.
D-na realeză frumoasă carieră
făcută la magistratură de noul
președinte al Curții de apel și
schițează impresionant contribuția
d-lui Traian Lăzărescu în viața
culturală a Dobrogei.
Decanul baroului constăneșcu
încheie asigurând pe noul preșe-
dinte că avocații auhrac intenționi-
nez celei mai strănse colaboră-
ce magistratură.
Răspuneri
noului Președinte
D. Traian Lăzărescu, noul
prim președinte, înzând cuvântul
a arătat că nu destin al cărui
seor nu l poate îlmăci a seam
făcut să orce azi cea mai mare
trăpă din cariere se, în orăzul
părțirilor sale, în orăzul meu
— spre d-a — mi-a fost hărăzit
suprema satisfacție din cariera
mea, și tocmai în această când nu
am gândit.
D-na devotie apoi dera malita-
tea d-lui Regeleșcu Văltărescu, că-
ruia l s'a dat suprema satisfacție
în magistratură, prin avansarea în
Curtea de Cassație.
În conchivare, d. Tr. Lăzărescu
Continuare în pag. 4-a

**Solemnitatea dela
Curtea de Apel**

cruciera din pag. 3 x

Spune: Sunt aproape de capătul carierei, astfel că-mi dau seama de bine seama de importanța ridicării mele la gradul de prim-primedinte. Deaceia, exprim mulțumirile mele și toată recunoștința mea d-lei Victor Iancuș, ministrul Justiției.

Justiția — continuă vorbirii — trebuie să fie uc apostolat. Ori care, ar fi interpretarea unei text de lege, dacă nu se desprinde dela un magistrat spiritul de dreptate, toată treaba nu poate să redească.

Cât voi sta în acest post, voi face să sporim prestigiul instituției și să consolidăm opera de justiție românească în Dobrogea. Promit solicitătoarea mea magistratilor dela primale, instanțe; și vor găsi în mine un bun prieten și coleg, dar voi fi necruțitor la toate neglijențele.

Termină, mulțumind pentru frumoasele cuvinte ce i s'au adresat.

Inchidându-și cuvântarea, d. Traian Lăzărescu ocupă tototot prezidenția, primind jurământul d-ilor Cicerona Rădulescu, președintele Curții de apel, Ștefan Martinescu procuror general și Nicolae Antonide, consilier de curte.

După depunerea jurământului, noii numiți leu feceră cuvântul, asigurând că se vor strădui să corespundă misiunii delicate ce li se încredințază.

D-l Președintele Traian Lăzărescu și Teodorescu Valahu au încheiat cuvântul slogind pe noii magiști.

Cu s'au stârșit.

Notariat

Vânzări

Anica Kiva a vândut Maria Dionis 1 ha. 7500 m. p. în com. Serai cu 3750 lei; primăria municipalității Constanța a vândut lei C. Bărbănc 418 50 m. p. cu 2093 lei; D. Diaconu a vândut lui Hristu Pascale 480 m. p. la Constanța cu 60.000 lei; Virgilia și Gh. Popa au vândut Neacșei Gheorghe Stroe 306 m.p. la Constanța cu 8000 lei; Elena și Maria Constantin au vândut lui Staiacu Iliu 5 ha. în com. Vișoara cu 30.000 lei; N. Botea a vândut lui V. Botea 5 ha. în com. Ciocărlia cu 46.000 lei; Al. Onușcu a vândut lui Albu Omar Sarca-mat 7 ha. la Techirghiol cu 84 mii lei.

ALTE ACTE

P. Nicoară, Badea Anton, N. Georgescu, Mălai Bardale, Uterfanger Ionel, Ștefan Petre, Sotir Mangoian, Leonte Bărgan, N. Ionescu, Gh. Ciobă, Iliu Popa, St. Pașca, Ion Atanasiu, dan procuror lei P. Nicoară și Badea Anton; Gh. Sănciu (Topraisar) lașă testament lilor săi Constantin, Iliu, Alexandru, Ion, Iancu, Alexandra și Ania.

Farmacie de serviciu

Săptămâna aceasta farmaciile din localitate vor face de serviciu după cum urmează: Luni: Berberianu și Mihăilescu; Marți: Miga și Manolis; Miercuri: Rhoș și Vasile; Joi: Andreescu și Zichi; Vineri: Velle și Petronie; Sâmbătă: Stănescu și Cărbunescu; Duminică: Miga, Vasilia și Cărbunescu.

De închiriat

un apartament în sf. Remus Opreanu No. 20 chirie 56.000 lei, 4 camere, baie, bucătărie, pod, terasă, pivniță, adresa Manicalide.

**Piața peștelui
14 Noiembrie**

LA LICITAȚIE: Șalău 29,34 lei kgr.; Ciortocul 13 13 50 lei kgr.; Bibanul 18,50 lei; Crap 22-30 lei; Chislașul 38 lei; Pătura 16 50 lei; Ștăcă 20 lei; Iari 20 lei kgr.

LA GHERETE s'au vândut cu 30 la sută mai scump.

Piața cerealelor

Bursa

in ziua de 12 Noiembrie 1938 au existat la Bursă 111 vagoane:

16	..	soia
19	..	fasole
11	..	porumb
6	..	rapită
8	..	orz
9	..	grâu
3	..	fl. soarelui
1	..	mază
2	..	iarie

S'au vândut prin Bursă 131

vagoane cu cereale din care:

64%	..	grâu
6%	..	fasole
14%	..	rapită
20%	..	orz
3	..	fl. soarelui
1	..	mază
24%	..	porumb

In silozuri se află de-

pozitate:

130	vag.	porumb
245	..	orz
9	..	secară
5	..	măz.
107	..	fl. soarelui
579	..	grâu
73	..	mază
73	..	soia
grâu curat	75-	350
..	76/	355
..	cu corpuri	77 367*
..	78	370
orz	57 59	300-302**

Oborul la 12 Noem. 1938

grâu anulul 3	400
Orz 14	285 300
Gvâz 6	400/410
Porumb 40	280 315
grâu de toamnă 15	310-350
paș de orz 1	-110
dvghie	1 200
ovăz rosit 3	200 235
Pleavă 8	80 135

**CORPUL PORTAREILOR
Tribunalului Constanța**

**PUBLICAȚIE DE MANZARE
No. 19490 din 9 Noiembrie 1938**

In baza adresei j. deștoriei de Muncă Constanța cu No. 9797/938, se publică spre cunoștința generală că în ziua de 28 (deșzeci și două) Noiembrie 1938 începând dela ora 10 dimineața înainte, se va vinde prin licitație publică care se va ține în sala Killei din Constanța, avareu mobilă urmărirea a debitorului Carol Naghi din Constanța Str. Războeni No. 51, compoză din Doză băuci de împănare în benă atare, patru ferestras și trei scânduri de câte 4 m., pentru deșpă gabirea creditorului Ștefan Paughă din Constanța Str. Petre Grigorescu No 3, cu suma de lei 1840 — plus 300 lei cheltăali de judecată, osebit cele de executare ce are a lua dela nemitul debitor în baza cărții de judecată civilă No. 117,938 a judecătoriei de Muncă Constanța învestită cu formula executorie în No 29,938. Licitația se va ține pe bani gsta.

Amatori de a concera vor veni la locul în ziua și ora sus arătată.

Șef Portărei indescrifabil
Secretar indescrifabil
Dossr No. 887/938

După victoria rădădăral VISUL FRUMOS AL MILIŢANELOR, realizat prin un răz câmpiat dela Societate de Vânzări **MERCUR** care se găsește în toată țara. Noul plan al Loteriei de Stat prevede 4 câștiguri de 6 milioane și 70 câștiguri de 1 milion. Chiar clasa 1-2, cu tragerea la 15 Noiembrie, oferă jucătorilor 20 câștiguri de câte 1.000.000.

MERCUR

Sediul principal Bogoșian str. Carol No. 49 (vîs a-vîs de Poștă)
Sucevișna, str. Ștefan cel Mare 47

**Primul Institut de Arte Grafice
al Ziarului**

„DOBROGEA JUNĂ“

Str. Scarlat Vărnăv 27, Telefon 13.43

Clădiri și instalațiuni proprii

CONSTANȚA

Prevăzut cu cele mai noi caractere de litere **MAȘINI DE CULES, STEREOȚIPIE, ZINCOGRAFIE,** Instalațiune electrică proprie. Efectuează orice lucrări atingătoare de această branșă: Broșuri, Ziare, Reviste, Cărți de vizită, Filcuri, Afize și reclame în diferite culori și genuri, precum și tot felul de imprimate oficiale și comerciale cu prețuri foarte reduse.